

Bedre Balance

Vi ønsker et enstrengt udligningssystem!

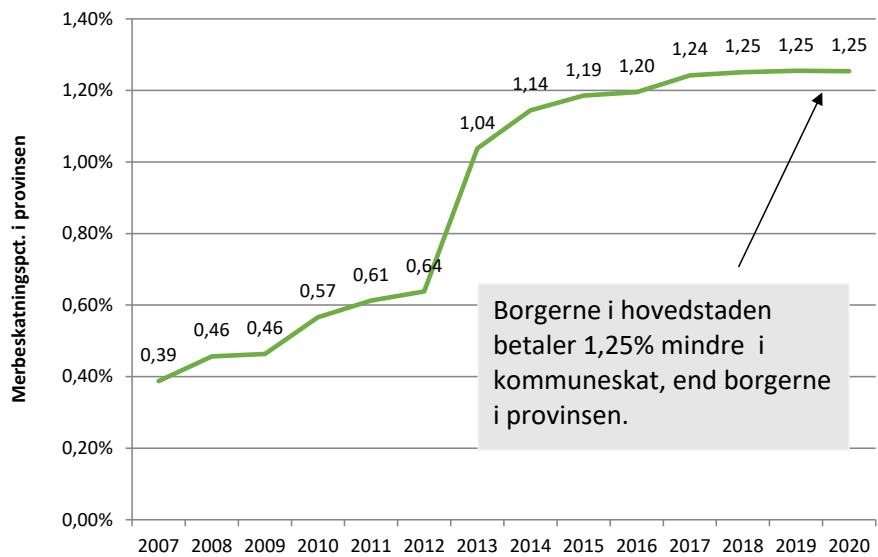
Det kommunale udligningssystem skal sikre, at kommunerne kan levere nogenlunde samme service ved nogenlunde samme beskatningsniveau på tværs af landet.

Formålet opfyldes ikke i dag. Hovedstadsudligningen giver et højt udligningsniveau i hovedstadsområdet og

et væsentligt lavere niveau i provinsen. Hovedstadsudligningen er med til at dele landets kommuner i et **A-hold** i hovedstaden og et **B-hold** i provinsen.

Hovedstadsudligningen er blandt de væsentligste årsager til, at:

- Det faktiske beskatningsniveau er **1,25%-point** lavere i hovedstaden end i provinsen. Forskellen har været stigende siden kommunalreformen i 2007.

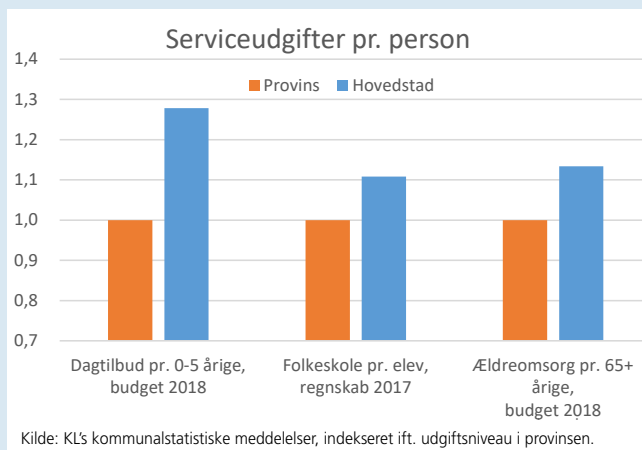
Borgerne i hovedstaden betaler 1,25% mindre i kommuneskat, end borgerne i provinsen.

Kilde: Social- og Indenrigsministeriets nøgletal - beskatningsniveau 2007-2020.

Serviceudgifterne er væsentligt lavere pr. person i provinsen end i hovedstadskommunerne.

- Udgifterne til børnepasning er 28 % højere pr. barn i hovedstaden end i provinsen.
- Udgifter til folkeskolen er 11 % højere pr. barn i hovedstaden end i provinsen.
- Udgifter pr. ældre er 13 % højere i hovedstaden end i provinsen.

Ovenstående forskelle kan ikke forklares med forskellen i baggrundsvariable.

Kilde: KL's kommunalstatistiske meddelelser, indekseret ift. udgiftsniveau i provinsen.

Et lavere udligningsniveau i provinsen giver ikke mening, når:

- **Der er større udgiftsbehov i provinsen** end i hovedstadsområdet, både i forhold til aldersbetingede udgifter og sociale udgifter. Det viser ministeriets opgørelser af udgiftsbehov, som er grundlaget for udligningen.
- **De fleste fattige kommuner ligger i provinsen** – i den fattigste halvdel af landets kommuner ligger kun ganske få i hovedstadsområdet – før udligning. Efter udligning ligger ingen hovedstadskommuner i den fattigste halvdel.

På den baggrund foreslår Bedre Balance **et enstrengt udligningsystem**, hvor alle kommuner omfattes af de samme udligningsordninger. Forslaget indebærer at:

- **Hæve landsudligningen fra 61% til 88%**
- Fjerne hovedstadsudligningen, der i dag er på 27%
- Reducere udligningsgraden i ordningen for kommuner med højt-strukturelt underskud uden for hovedstaden fra 32% til 5%
- Udbrede denne ordning til også at omfatte kommunerne i hovedstaden
- Fastholde den nuværende grænse for at være omfattet af ordningen vedrørende højt-strukturelt underskud på 95% af det landsgennemsnitlige underskud
- Fastholde det nuværende niveau for overudligning på 93%

Udpluk af debatten om hovedstadsudligningen:

Hovedstaden siger:	Bedre Balance svarer:
En familie i hovedstaden har i gennemsnit 74.000 kr. mindre til rådighed end familien ville have i Nordjylland.	Det er korrekt, at boligpriserne er langt højere i hovedstaden, end i resten af landet. Men det er ikke rigtigt, at familierne i hovedstaden har et lavere rådighedsbeløb – tværtimod. Danmarks Statistik opgør hvert år, hvordan familiernes rådighedsbeløb er i gennemsnit for hver region. Den seneste opgørelse fra december 2018 viser med al mulig tydelighed, at husstandene i hovedstaden har flere penge til rådighed. Efter skatten er trukket fra, og efter boligudgifter er trukket fra, så har husstandene i gennemsnit 73.000 kroner mere til rådighed i Region Hovedstaden i sammenligning med provinsen. Hovedstadskommunernes beregning drejer sig om en mødefamilie, og ikke om virkelige familiers økonomi. Tidligere har de haft en anden beregning, som viste en forskel på 96.000 kroner. Den stammede fra Penge og Privatøkonomi, og den har Bedre Balance tilbagevist. Beregningen tog ikke højde for afdrag og værdistigninger i boligen. Disse beregninger af boligudgifter har ikke noget med udligning at gøre. De høje huspriser i hovedstaden er udtryk for en meget stor efterspørgsel. Og hvis boligpriserne skal ned, så kan det kun ske ved skattepolitiske tiltag eller ved at hæve udbuddet af boliger i hovedstaden, så det i højere grad svarer til efterspørgslen.
Serviceniveauet i hovedstaden er lavere end landsgennemsnittet.	Det passer ikke. På alle de store serviceområder er niveauet meget højere i hovedstaden end i resten af landet. Hovedstadskommunerne bruger i gennemsnit 28 % flere udgifter til dagtilbud, 11 % mere til folkeskolen og 13 % flere penge til ældreområdet end kommunerne i provinsen. Hovedstadskommunernes påstand bygger på, at Social- og Indenrigsministeriet tidligere havde et nøgletal, som meget misvisende blev kaldt "serviceniveau". Nøgletallet dækkede imidlertid både over serviceudgifter og overførsler (førtidspension, kontanthjælp mv.). Da overførselsudgifterne er væsentligt højere for provinskommunerne, så trak det nøgletallet op. Bedre Balance har i en årrække kritiseret dette nøgletal, og fra og med 2019 er Social- og Indenrigsministeriet stoppet med at bruge det.
En afskaffelse af hovedstadsudligningen vil øge forskellene i hovedstaden og give forøgede "ghetto-problemer"	Det passer ikke. Der bliver ikke større ulighed mellem kommunerne i hovedstaden med Bedre Balances forslag. Kun lavere forskelle på tværs af landet.
6 ud af 10 borgere i hovedstaden bor i en kommune med en social belastning over landsgennemsnittet	Der er igen tale om, at hovedstadskommunerne tillægger et nøgletal en anden betydning, end der er belæg for. Med hensyn til social belastning, så er det sandt, at der er flere hjemløse og stofmisbrugere i hovedstadsområdet, men det trækker ikke meget på ressourcerne, da under 1 % af serviceudgifterne bruges hertil. Øvrige sociale problemer findes i større eller lige så stor udstrækning i provinsen. Fx viser KORAs (VIVES) analyse af, hvor de sårbare børn bor, at der er markant flere sårbare børn i provinsen end i hovedstaden – se separat faktaark herom. Samlet har kommunerne i provinsen et højere socioøkonomisk udgiftsbehov pr. indbygger end kommunerne i hovedstaden.

Om Bedre Balance

- Bedre Balance blev dannet efter lanceringen af beskæftigelsesreformen, der flyttede store summer fra kommunerne i provinsen til hovedstaden.
- Bedre Balance består af Assens, Esbjerg, Herning, Holstebro, Odsherred, Randers, Slagelse og Vordingborg Kommuner
- 63 ud af 64 borgmestre uden for hovedstaden støtter Bedre Balance
- Disse 63 borgmestre repræsenterer kommuner med 3,7 mio. indbyggere

DU KAN LÆSE MERE
OM BEDRE BALANCES
FORSLAG PÅ
WWW.BEDREBALANCE.NU
Bedre Balance nu!